

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล ถือว่าเป็นสถาบันขั้นต้นสำหรับฝึกประชาชนให้เข้าใจ การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นตนเองและแก้ไขปัญหาดตนเองเป็นการกระจายอำนาจทั้งทางการเมืองและการบริหาร จากส่วนกลางไปให้ท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นส่วนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการบริหาร และสามารถแก้ไขปัญหาลให้ตรงกับความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น อีกทั้งการกระจายอำนาจจากรัฐบาลนั้นเป็นการให้สิทธิแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าถึงกิจกรรมทางการเมืองการปกครองของท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ภายใต้เงื่อนไขและขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีสิทธิที่จะออกเสียงเลือกตั้ง มีสิทธิที่แสดงประชามติเพื่อถอดถอนผู้ที่รับเลือกตั้งจากประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ผู้บริหารเทศบาลรับไปพิจารณาประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล (ประหยัด หงส์ทองคำ. 2542 : 80)

เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยน้ำคำ เป็นเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ เมื่อวันที่ 18 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2551 จากผลการบริหารงานของ เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ผ่านมาพบว่า บทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรียังไม่มีการศึกษาและประเมินอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งนายกเทศมนตรีมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน การพิจารณาถึงบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรี ตามความคิดเห็นของประชาชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ

นายกเทศมนตรีเป็นผู้กำหนดแผนนโยบาย และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ เช่น ยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีคุณภาพ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกระดับ ทั้งในและนอกระบบ การส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ศาสนาและประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น การเสริมสร้างครอบครัวและชุมชนเข้มแข็ง

การสงเคราะห์และสวัสดิการแก่เด็ก เยาวชนและผู้ด้อยโอกาส การพัฒนา ส่งเสริม รณรงค์ ป้องกันควบคุมโรคระบาด ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน พัฒนาและปรับปรุง ศูนย์กลางการค้าขายและการลงทุน ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ อนุรักษ์ พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนา พื้นฟูแหล่งน้ำและ การบริหารจัดการแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ ดินและสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะ สิ่งปฏิกูลและ น้ำเสีย ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่ได้มาตรฐาน การทำผัง เมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย การพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนน่าอยู่ การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพระบบ การใช้บริการขนส่งมวลชน และการจราจร ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งมีแนว ทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนา ศักยภาพบุคลากร การพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการขององค์กร

โครงการที่นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ ได้ดำเนินการมีหลายอย่าง เช่น โครงการส่งเสริมสนับสนุนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา โดยการมอบทุนการศึกษาให้กับ ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ในส่วนของประเพณีบุญบั้งไฟ ก็ได้มีการจัดประเพณีแห่บุญบั้งไฟ โครงการจัดงานประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่ โครงการสร้างน้ำศาสนสถานในเขตตำบลห้วยน้ำ คำ ประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุและวันสงกรานต์ โครงการอบรมเยาวชนป้องกันยาเสพติด โครงการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดตามยุทธศาสตร์ 5ร้ว โครงการแข่งขันกีฬาเยาวชน จัด กิจกรรมวันเด็ก ณ เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ ออกหน่วยเคลื่อนที่บริการฉีดวัคซีนพิษสุนัขบ้า อบรมอาสาสมัครปศุสัตว์ จำนวน 1 รุ่น โครงการอบรมพัฒนาอาชีพของกลุ่มสตรีตำบลห้วยน้ำ คำ โครงการขยายศูนย์เรียนรู้โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับตำบล โครงการปล่อย พันธุ์ปลาเฉลิมพระเกียรติปลุกต้นไม้ตามพระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ โครงการ “ห้องถิ่นไทย รวมใจภักดิ์รักถิ่นที่สี่เขียว” โครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามแนว พระราชดำริ โครงการสร้างเรียนเพราะข้า เป็นต้น

จากสภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้น ในฐานะที่ผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ มีความสนใจที่จะศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการ

บริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ เพื่อจะได้นำความคิดเห็นของประชาชนมาปรับปรุงการบริหารงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

คำถามการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับใด
2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม ระดับการศึกษาและเขตเลือกตั้งอยู่ในระดับใด
3. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม ระดับการศึกษาและเขตเลือกตั้ง
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการศึกษา

1. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่อยู่ในเขตเลือกตั้งต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2,735 ครัวเรือน (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนท้องถิ่นอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ณ วันที่ 27 เดือนกันยายน พ.ศ. 2553)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 348 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 75)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ระดับการศึกษา และเขตเลือกตั้ง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) โครงสร้างพื้นฐาน 2) การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

3) การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว 5) การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) การศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 7) การบริหารจัดการและสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรี ตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำรวม 7 ด้าน ดังนี้ (เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ. 2552)

3.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3.2 ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

3.3 ด้านจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

3.4 ด้านการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

3.5 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.6 ด้านการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.7 ด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

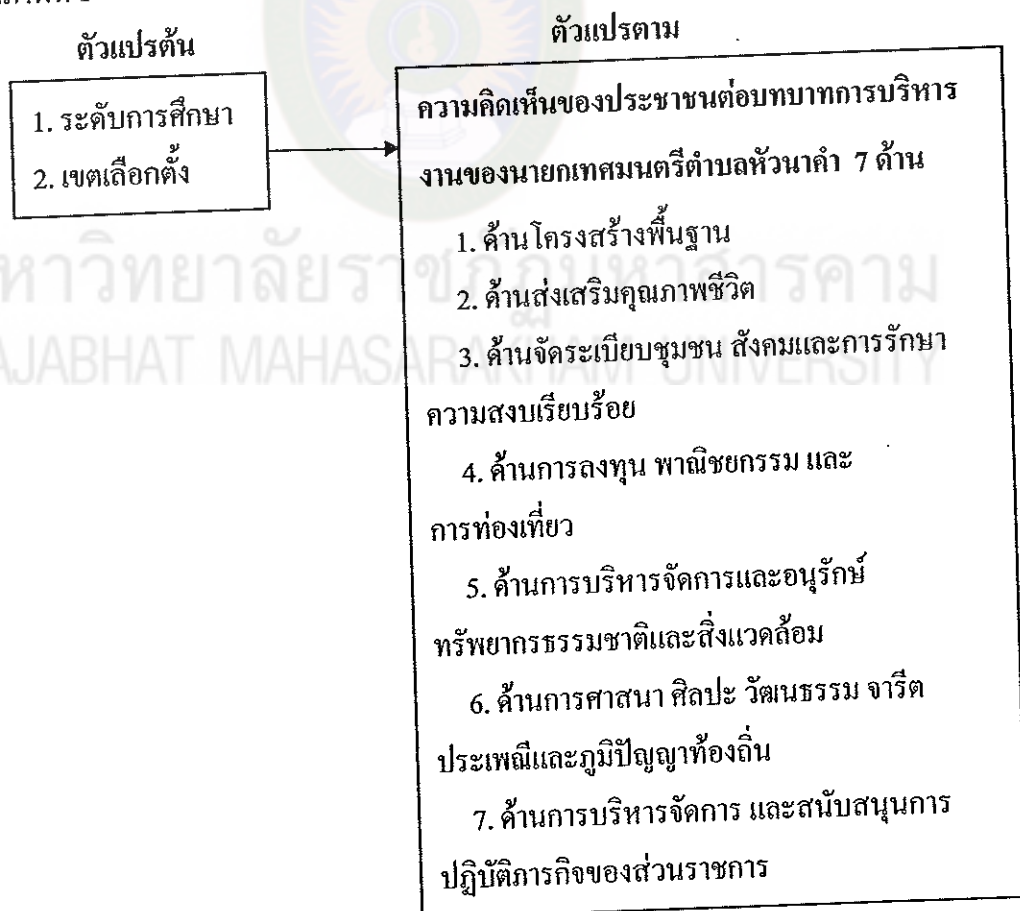
พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษานี้ คือ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 – เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555

กรอบแนวคิดการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้กรอบแนวคิดการศึกษาดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ 5 ระดับก็ได้ เช่น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และบุคคลนั้นสามารถที่จะมีความคิดเห็นที่เหมือนกัน หรือว่าแตกต่างกันก็ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งจะส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นของบุคคลนั้นได้

บทบาทของนายกเทศมนตรี หมายถึง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ

โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และการระบายน้ำให้สามารถใช้งานได้ และพัฒนาสาธารณสุขโลก

ส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง ส่งเสริมกีฬา และการออกกำลังกายให้แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน และมีการอบรมให้ความรู้แนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในชุมชนและระงับโรคติดต่อภายในชุมชน

จัดระเบียบชุมชน สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย หมายถึง จัดให้มีการฝึกอบรมการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในชุมชนและสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภายในชุมชน

การลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว หมายถึง ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญภายในชุมชน และปรับปรุงตลาดสดให้มีความสะอาด ปลอดภัยและถูกสุขอนามัย จัดให้มีตลาดนัดการเกษตร ศูนย์จำหน่ายสินค้าภายในชุมชนสนับสนุนงบประมาณในการประกอบอาชีพให้แก่ กลุ่มอาชีพทุกกลุ่มภายในชุมชน

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สนับสนุน บำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้เด็กและเยาวชน รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ทำนุบำรุงศาสนา บูรณปฏิสังขรณ์ โบราณ วิหาร กุฏิสงฆ์ ที่ชำรุดทรุดโทรม ให้สามารถใช้งานได้

และสนับสนุนให้ประชาชนเข้าวัดฟังธรรมในวันสำคัญทางศาสนา อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การทอผ้า พื้นเมือง วงดนตรี โปงลาง

การบริหารการจัดการและสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ หมายถึง การสนับสนุนโครงการของรัฐบาลที่เข้ามาพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับด้านการ บริหารการจัดการและสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ ได้ประสานความร่วมมือ ขอรับงบประมาณจากหน่วยงานอื่นมาเสริมอยู่เสมอ ได้แก่ โครงการชุมชนพอเพียง และ สนับสนุน โครงการแจกเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ทุกคน เป็นต้น

ประโยชน์การศึกษา

เพื่อให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบทบาทการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ และนำ ข้อเสนอแนะที่ได้รับปรับปรุงบทบาทนายกเทศมนตรีตำบลห้วยน้ำคำ เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY